

Антон ВОРОНІН

ШЛЯХИ ФОРМУВАННЯ ЛІДЕРСЬКОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ОФІЦЕРІВ У КАНАДІ

У сучасних умовах інтерес до проблеми лідерства помітно виріс. Це обумовлено тим, що вона є ключовою для досягнення ефективної діяльності організацій, модернізації вітчизняної освіти особливо у сфері підготовки професійних керівників і фахівців.

Проблема підготовки майбутніх лідерів є однією з важливих проблем, а в умовах кризи – однією з головних проблем у педагогіці вищої освіти. Для її вирішення необхідне знання закономірностей наукових підходів до вивчення явища – лідерства. [7. С. 170]

Результатом численних досліджень лідерства як у нашій країні так і за кордоном стали відокремлення різноманітних стилів лідерства і розробка ряду концепцій походження лідерства. [4]

Феномен лідерства вивчається в філософії, педагогіці, психології, менеджменту та багатьох інших науках. Акцентуючи увагу на підготовку кожного офіцера Канади в умовах високого психологічного навантаження [2], розглянемо питання лідерства з точки зору саме педагогіки та психології.

Підготовка військового лідера у Збройних Силах Канади починається з визначення лідерства. Як правило, це визначення підкріплюється цитатою шановного військового лідера.

Лідерство у Збройних Силах Канади - напрямок, мотивація та надання можливість іншим виконувати місію професійно та етично, одночасно розвиваючи або вдосконалюючи можливості, що сприяють успіху місії.

Поняття Лідерства Збройних Сил Канади полягає у двох ключових принципах:

1. Розподілене лідерство. Основні функції лідерства повинні бути спільними у різні мірі з колегами та підлеглими лідерами; потенціал лідерства, починаючи з офіцерів та військовослужбовців сержантського складу і до найнижчого рівня офіційної влади, слід глибоко розвивати та використовувати та прихований лідерський потенціал усіх членів збройних сил Канади також повинен мати можливість для розвитку та висловлювання.

2. Лідерство на основі цінностей. У своїх рішеннях та діях лідери повинні керуватися військовими інституційними цінностями, які визначають ефективність збройних сил Канади: успіх місії; внутрішня інтеграція; добробут та відданість службовця; зовнішня адаптованість; військовий етос (грец. «вдача, характер, душевний склад»).

Випускник вищого навчального закладу Канади, як молодший офіцер, отримує працевлаштування на рівні командира взводу. У підпорядкуванні йому знаходяться тридцять – сорок військовослужбовців. У прямому підпорядкуванні знаходяться чотири - п'ять молодших командирів (формальних лідерів).

Підготовку військового лідера можна умовно поділити на: самопідготовку та підготовку підлеглих.

Підготовка військового лідера починається з усвідомлення своїх сильних і слабких сторін, після чого слідує цілеспрямований саморозвиток. Лідери підтримують самодисциплінованість, фізичну форму і психологічне благополуччя. Вони продовжують вдосконалювати свої технічні, тактичні та лідерські навички. Набуття необхідних навичок лідерства – це складно і важливо. Немає жодної іншої професії, де недбала підготовка невблаганно приведе до провалу місії та людських втрат. [1]

Саморозвиток повинен бути безперервним і мотивованим. Мотивація починається з формулювання мети. Для того щоб бути спроможним сформулювати мету необхідно

підтримувати постійний двосторонній зв'язок з командирами і підлеглими. Спостерігаючи за оточуючими у військовому колективі покращуються набуті раніше навички, поглиблюються знання, з'являється досвід, що в свою чергу покращує результативність. Наставництво може зосередити зусилля саморозвитку для досягнення професійних цілей.

Мотивація — це певна сила, що змушує людей діяти і досягати поставлених цілей. Це стимул, який змушує нас наполегливо працювати та підштовхує до успіху. Також можна сказати, що саме мотивація, це те, що формує багато аспектів людської поведінки, які відповідають за здійснення тих чи інших вчинків. [6]

Хоча з кожною новою посадою посадові обов'язки змінюються, кожен військовий керівник на своїй посаді несе відповідальність за саморозвиток та розвиток своїх підлеглих [1]. В іншому випадку дефіцит особового складу, для просування по кар'єрних сходах за своїми професійно-діловими якостями, різко зростає.

Офіцери Канади повинні оволодіти наступними компетентностями: самостійно готується та вдосконалює свої принципи у керівництві та інших сферах відповідальності; створює позитивне середовище у колективі та надихає підлеглих до колективної та самоорганізації; створити умови для формування у підлеглих сміливості та впевненості у прийнятті рішень шляхом делегування повноважень та відповідальності, що, в свою чергу, надасть можливість формувати у підлеглих новий досвід в даній галузі.; керується установчими і керівними документами, щоб підтримувати професійну планку та ефективно реалізовувати свої можливості в майбутньому.

Віддані військовій справі лідери постійно вдосконалюють свій підрозділ, залишаючи його краще, ніж отримували. Вони очікують, що інші лідери зроблять те саме. Керівники дивляться вперед і готують підлеглих, які мають потенціал для просування по посаді та з більшою впевненістю рекомендують їх перед своїми начальниками і командирами; у свою чергу, підлегли розвиваються, щоб готуватися до майбутніх керівних посад. Керівники гарантують, що підлегли знають, що ті, хто найкраще підготовлений до підвищення відповідно є ті, кого вони, швидше за все, виберуть на вищі керівні посади.

Принципи успішного лідерства у Збройних Силах Канади: відданість своїй справі та повага до командирів і допомога підлеглим у питаннях лідерства; чітка мета і планування; культура спілкування; знання, вміння, досвід; зворотній зв'язок з командирами і підлеглими.

До основних напрямів і способів психологічної підготовки особового складу канадські експерти відносять:

- моделювання реалістичного образу;
- тактики дій, бойових можливостей ймовірного противника;
- підготовка військовослужбовців до дій у природно-географічних і погоднокліматичних умовах регіону майбутніх бойових дій;
- моделювання реалістичної багатовимірної картини сучасного бою;
- створення в процесі бойового навчання фізичних і психічних навантажень, характерних для сучасного бою;
- згуртування військових підрозділів, формування в них атмосфери взаємовиручки і взаємодопомоги;
- розширення можливостей військовослужбовців щодо подолання бойових стрес-факторів за рахунок освоєння ними прийомів психотехніки.[3. С. 167]

Список використаних джерел

1. ADP 6-22 – Army Publishing Directorate: веб-сайт. URL: <https://armypubs.army.mil> (дата звернення: 03.11.2021).

2. Боярська-Хоменко А. В., Воронін А. І. Соціальні проблеми сімей військовослужбовців Канади. *Сучасні соціальні проблеми військовослужбовців сектора безпеки і оборони*: зб. матеріалів доп. учасн. I Міжнар. наук-практ онлайн-конф. Харків : НАНГУ, 2021. С. 22–24.

3. Кротюк В., Мартін Г., Бейлі С. Досвід роботи військових психологів збройних сил Канади з формування психологічної готовності військовослужбовців до виконання бойових завдань. *Сучасна війна: гуманітарний аспект*: зб. матеріалів доп. учасн. IV Міжнар. наук. конф. 21-22 травня 2020 р. Харків : ХНУПС ім. І. Кожедуба, 2020. С. 167–172.

4. Кудряшова Е. В. Лидер и лидерство: исследование лидерства в современной западной общественнополитической мысли. Архангельск : Изд-во Поморского международного педагогического университета, 1996. 256 с.

5. Лідерство на полі бою: дослідження військового лідерства в Україні. URL: <https://uculeadership.com.ua> (дата звернення: 03.11.2021).

6. Мотивація – що це таке, як працює, яка буває та на що впливає. URL: <https://termin.in.ua> (дата звернення: 04.11.2021).

7. Ріпко І. В. Феномен лідерства: логіко-методологічний аналіз. *Проблеми сучасного педагогического образования*: сб. ст. Сер. : Педагогика и психология. Ялта : РИО ГПА, 2015. Вып. 47. Ч. 3. С. 170–179.

Оксана ГОНЧАРОВА

ПРИНЦИПИ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ВИКЛАДАЧІВ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ У ФРАНЦІЇ

Дисципліна «Іноземна мова» – це одна із дисциплін, які зазнають сильного зовнішнього тиску як через свою історію, так і через поточний соціально-політичний контекст. Історія викладання іноземних мов у Франції відзначена певною прагматичною неефективністю. З іншого боку, розбудова Європейського Союзу та соціально-економічна криза змушують систему освіти реагувати, інтегрувати у своє відображення прагматичний аспект вивчення мови. Система освіти Франції протягом кількох років намагалася знайти оригінальні інституційні рішення: створення «європейських секцій», запровадження сучасних мов у початковій школі та деякі інші. Це передбачає переосмислення щодо принципів підготовки сучасних вчителів іноземних мов як у початкових, так і в середніх школах, роздум, який бере до уваги високий попит на володіння іноземними мовами, аналізує умови реалізації їх вивчення та окреслює новий профіль компетентностей, заснований на досвіді та на особливостях викладання мов [3].

Таким чином питання підготовки майбутніх вчителів іноземних мов є актуальними для системи вищої педагогічної освіти Франції. У той самий час система української вищої педагогічної освіти перебуває у стадії трансформації до європейських вимог і входження до єдиного освітнього простору. Тобто вивчення досвіду Франції сприятиме удосконаленню підготовки майбутніх вчителів іноземних мов в Україні.

Установлено, що загальноєвропейські компетентності з володіння іноземною мовою (CEFR) визначають загальну основу для формування «мовних» програм, складання програм іспитів тощо [1].

Реалізація підготовки майбутніх вчителів іноземних мов, які б відповідали європейським вимогам передбачає нові підходи до навчання. Зокрема це вивчення мови на основі конкретних досягнень здобувачів освіти, приділення першочергової уваги розмовній практиці з «носіями» мови та деякі інші. Зазначимо, що CEFR гармонізував рівні мовних навичок у європейському масштабі. До чотирьох усних і письмових